

ที่ พร ๐๐๓๗.๓/ว ๓๒๕๓

ศาลากลางจังหวัดแพร่
ถนนไชยบูรณ์ พร ๕๕๐๐๐

๑๒ กันยายน ๒๕๕๔

เรื่อง แนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับค่าธรรมเนียมที่เกิดจากการปฏิบัติตามภารกิจที่ถ่ายโอนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามพระราชบัญญัติควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ.๒๕๕๒

เรียน นายอำเภอทุกอำเภอ / นายกเทศมนตรีเมืองแพร่

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๙๐.๓/ว ๑๗๗๗ ลงวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๔

ด้วยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ให้แจ้งเทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบลที่ได้รับถ่ายโอนภารกิจงานควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิงทราบและถือปฏิบัติ กล่าวโดยสรุปดังนี้

๑. เทศบาลเมืองชัยภูมิ ขอส่งคืนเรื่องการถ่ายโอนภารกิจงานควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิงตามพระราชบัญญัติควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ.๒๕๕๒ โดยอ้างเหตุในการส่งคืนการถ่ายโอนตามข้อ ๓ ของบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (เรื่องเสร็จที่ ๔๒๕/๒๕๕๗) ว่าภารกิจงานควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิงเป็นภารกิจที่ต้องมีการแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องเสียก่อน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงจะสามารถปฏิบัติตามภารกิจดังกล่าวได้

๒. คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) มีความเห็นในเรื่องดังกล่าว และให้ความเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับการมอบอำนาจของผู้อนุญาตและแนวทางการเก็บค่าธรรมเนียมที่เกิดจากการปฏิบัติตามภารกิจที่ถ่ายโอนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (เรื่องเสร็จที่ ๒๕๘/๒๕๕๓) กล่าวโดยสรุปว่า การที่เทศบาลเมืองชัยภูมิกล่าวอ้างว่าภารกิจงานควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิงตามพระราชบัญญัติควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ.๒๕๕๒ เป็นภารกิจที่ต้องมีการแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องเสียก่อนนั้นไม่ถูกต้องและจะปฏิเสธไม่รับถ่ายโอนภารกิจ โดยรอให้มีการแก้ไขกฎหมายเสียก่อนตามที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการฯ (ฉบับที่ ๒) ไม่ได้ และบรรดาค่าธรรมเนียมที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับถ่ายโอนย่อมตกเป็นรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๓. สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความเห็นตามคณะกรรมการกฤษฎีกา ว่าบรรดาค่าธรรมเนียมที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับถ่ายโอนภารกิจให้ตกเป็นรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๒๓ (๑๗) และมาตรา ๒๕ (๑๙) แห่งพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๕๒

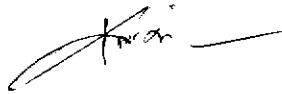
/ ๔. การดำเนินการ.....

๔. การดำเนินการพิจารณาปรับแก้กิจการควบคุมประเภทที่ ๒ และการอนุญาตกิจการควบคุมประเภทที่ ๓ ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดท้ายประกาศกรมธุรกิจพลังงาน เรื่อง การถ่ายโอนภารกิจงานควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิงตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๒ พ.ศ.๒๕๕๓

รายละเอียดตามสำเนาหนังสือที่ส่งมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติ สำหรับอำเภอให้แจ้งเทศบาลตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบลทราบและถือปฏิบัติกรณีเมื่อได้รับถ่ายโอนภารกิจดังกล่าว

ขอแสดงความนับถือ

(นายเสรี คำภีร์รัมย์)

รองผู้ว่าราชการจังหวัด รักษาการแทน

ผู้ว่าราชการจังหวัดแพร่

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด

กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาท้องถิ่น

โทรศัพท์ ๐-๕๕๕๓-๔๑๑๙, ๐-๕๕๕๓-๔๕๐๔ - ๕ ต่อ ๑๒, ๑๔ โทรสารต่อ ๒๕

www.phraelocal.go.th , E-mail:phraelocal@gmail.com

๑๐๔
Δ # ๒๑๗

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดน่าน
เลขที่ 3606
วันที่ 6 ก.ย. 2554
เวลา 15. -

ที่ มท ๐๘๔๐.๓ / ๑๓๓๓๓

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๒ สิงหาคม ๒๕๕๔

เรื่อง แนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับค่าธรรมเนียมที่เกิดจากการปฏิบัติตามภารกิจที่ถ่ายโอนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามพระราชบัญญัติควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ.๒๕๕๒

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือกรมธุรกิจพลังงาน ที่ พน ๐๔๐๖/๕๖๕๒ ลงวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๕๔ จำนวน ๑ ฉบับ
 ๒. บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การมอบอำนาจการเป็นผู้อนุญาตตามพระราชบัญญัติควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ.๒๕๕๒ (เรื่องเสร็จที่ ๕๖๕/๒๕๕๓) จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้รับแจ้งจากกรมธุรกิจพลังงานว่า

๑. เทศบาลเมืองชัยภูมิขอส่งคืนเรื่องการถ่ายโอนภารกิจงานควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิงตามพระราชบัญญัติควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ.๒๕๕๒ โดยอ้างเหตุในการส่งคืนการถ่ายโอนตามข้อ ๓ ของบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (เรื่องเสร็จที่ ๔๒๕/๒๕๕๓) ว่าภารกิจงานควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง ตามพระราชบัญญัติควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ.๒๕๕๒ เป็นภารกิจที่ต้องมีการแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องเสียก่อนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงจะสามารถปฏิบัติภารกิจดังกล่าวได้

๒. กรมธุรกิจพลังงานมีหนังสือหรือไปยังสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาในเรื่องการส่งคืนงานถ่ายโอนภารกิจของเทศบาลเมืองชัยภูมิ และคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้พิจารณาข้อหาหรือและมีความเห็นในเรื่องดังกล่าว พร้อมให้ความเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับการมอบอำนาจของผู้อนุญาตและแนวทางการเก็บค่าธรรมเนียมที่เกิดจากการปฏิบัติตามภารกิจที่ถ่ายโอนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (เรื่องเสร็จที่ ๖๔๘/๒๕๕๓) ว่าการถ่ายโอนภารกิจดังกล่าวอธิบดีกรมธุรกิจพลังงานได้ออกประกาศกรมธุรกิจพลังงาน เรื่อง การถ่ายโอนภารกิจงานควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิงตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๕๒ มอบอำนาจให้ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้อนุญาตตามบทนิยามคำว่า "ผู้อนุญาต" ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ.๒๕๕๒ ซึ่งคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้เคยให้ความเห็นไว้ในบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การมอบอำนาจการเป็นผู้อนุญาตตามพระราชบัญญัติควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ.๒๕๕๒ (เรื่องเสร็จที่ ๕๖๕/๒๕๕๓) สรุปได้ว่ากรณีดังกล่าวเป็นการ "มอบหมาย" ให้ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้อนุญาต มิใช่เป็นกรณีที่อธิบดีกรมธุรกิจพลังงาน "มอบอำนาจ" การเป็นผู้อนุญาตให้ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นปฏิบัติราชการแทนเจ้าของอำนาจ เมื่อได้รับมอบหมายดังกล่าวแล้ว ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นย่อมเป็น "ผู้อนุญาต" ที่เป็นเจ้าของอำนาจนั่นเอง ซึ่งอาจมอบอำนาจนั้นให้ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นปฏิบัติราชการแทนได้ ดังนั้น การที่กรมธุรกิจพลังงานดำเนินการถ่ายโอนภารกิจงานควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิงที่อยู่ในอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของตนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ปฏิบัติ และมอบหมาย

/ให้ผู้ดำรง...

ให้ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้อนุญาตในฐานะที่เป็นเจ้าของอำนาจนั้นเอง ประกอบกับ
ภารกิจดังกล่าวอยู่ในอำนาจและหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะดำเนินการได้ตามกฎหมาย
บรรดาค่าธรรมเนียมที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับการถ่ายโอนย่อมตกเป็นรายได้ขององค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๒ มาตรา ๒๓ (๑๗) และมาตรา ๒๕ (๑๙) และการที่เทศบาลเมืองชัยภูมิกล่าวอ้างว่า
ภารกิจงานควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิงตามพระราชบัญญัติควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ.๒๕๔๒ เป็นภารกิจที่ต้อง
มีการแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องเสียก่อนจึงไม่ถูกต้องและจะปฏิเสธไม่รับถ่ายโอนภารกิจ โดยขอให้มีการแก้ไข
กฎหมายเสียก่อนตามที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการฯ (ฉบับที่ ๒) ไม่ได้

๓. กรมธุรกิจพลังงานได้ประสานกับสำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่นและมีความเห็นตามคณะกรรมการกฤษฎีกาว่าบรรดาค่าธรรมเนียมที่เกิดขึ้นจากการ
ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับการถ่ายโอนภารกิจให้ตกเป็นรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยอาศัยอำนาจ
ตามมาตรา ๒๓ (๑๗) และมาตรา ๒๕ (๑๙) แห่งพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ
ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๒

๔. การดำเนินการพิจารณาปรับแจ้งกิจการควบคุมประเภทที่ ๒ และการอนุญาตกิจการควบคุม
ประเภทที่ ๓ ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดท้ายประกาศกรมธุรกิจพลังงาน เรื่อง
การถ่ายโอนภารกิจงานควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิงตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ
ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๒ พ.ศ.๒๕๕๓ รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจึงเรียนมาเพื่อโปรดแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
(เทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบล) ที่ได้รับถ่ายโอนภารกิจงานควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิงทราบ และถือปฏิบัติ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(นายชาญนะ เอี่ยมแสง)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สำนักพัฒนาระบบ รูปแบบและโครงสร้าง

ส่วนส่งเสริมการกระจายอำนาจ

โทร. ๐-๒๒๔๑-๙๐๐๐ ต่อ ๒๓๖๒, ๒๓๖๓

โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๖๙๕๖

๑๖.๖.๖๖

ที่ พน ๐๔๐๖/๕๖๔๒

สำนักพัฒนาระบบ รูปแบบและโครงสร้าง
ที่..... 1755
วันที่..... - 8 ส.ค. 2554
เวลา.....

กรมส่งเสริมการเกษตร
เลขที่..... 45715
วันที่..... - 5 ส.ค. 2554
กรมธุรกิจพลังงาน กระทรวงพลังงาน
ตรา.....

อาคารบี ชั้น ๒๐ ถนนวิภาวดีรังสิต
แขวง/เขตจตุจักร กทม. ๑๐๙๐๐

๒ สิงหาคม ๒๕๕๔

เรื่อง แนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับค่าธรรมเนียมที่เกิดจากการปฏิบัติตามภารกิจที่ถ่ายโอนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามพระราชบัญญัติควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๕๒

เรียน อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง ค่าธรรมเนียมที่เกิดจากการปฏิบัติตามภารกิจที่ถ่ายโอนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (เรื่องเสร็จที่ ๔๒๕/๒๕๕๓) จำนวน ๑ ฉบับ
  ๒. บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง เทศบาลเมืองชัยภูมิส่งคืนงานถ่ายโอนภารกิจงานควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิงตามพระราชบัญญัติควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๕๒ (เรื่องเสร็จที่ ๖๔๘/๒๕๕๓) จำนวน ๑ ฉบับ
  ๓. แนวทางการปฏิบัติงานในการดำเนินการตามภารกิจที่ถ่ายโอนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๕๒ จำนวน ๑ ฉบับ

ตามที่เทศบาลเมืองชัยภูมิขอส่งคืนเรื่องการถ่ายโอนภารกิจงานควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิงตามพระราชบัญญัติควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๕๒ โดยอ้างเหตุในการส่งคืนการถ่ายโอนตามข้อ ๓ ของบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (เรื่องเสร็จที่ ๔๒๕/๒๕๕๓) (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑) และกรมธุรกิจพลังงานได้มีหนังสือหารือไปยังสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาในเรื่องการส่งคืนงานถ่ายโอนภารกิจของเทศบาลเมืองชัยภูมิและคณะกรรมการกฤษฎีกา(คณะที่ ๑) ได้พิจารณาข้อหารือและมีความเห็นในเรื่องดังกล่าว พร้อมให้ความเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับการมอบอำนาจของผู้อนุญาตและแนวทางการเก็บค่าธรรมเนียมที่เกิดจากการปฏิบัติตามภารกิจที่ถ่ายโอนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (เรื่องเสร็จที่ ๖๔๘/๒๕๕๓) (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒) นั้น

กรมธุรกิจพลังงานได้ประสานกับสำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและมีความเห็นตามคณะกรรมการกฤษฎีกา ซึ่งได้พิจารณาวินิจฉัยเกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับค่าธรรมเนียมที่เกิดจากการปฏิบัติตามภารกิจที่ถ่ายโอนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามพระราชบัญญัติควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๕๒ โดยให้บรรดาค่าธรรมเนียมที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับการถ่ายโอนภารกิจให้ตกเป็นรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๒๓(๑๗) และมาตรา ๒๕(๑๔) แห่งพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๒

/อนึ่ง การดำเนิน...

อนึ่ง การดำเนินการพิจารณาปรับแก้กิจการควบคุมประเภทที่ ๒ และการอนุญาตกิจการควบคุมประเภทที่ ๓ ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดท้ายประกาศกรมธุรกิจพลังงาน เรื่อง การถ่ายโอนกิจการงานควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิงตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๒ พ.ศ.๒๕๕๓ ซึ่งกรมธุรกิจพลังงานได้สรุปแนวทางการปฏิบัติในการดำเนินการตามภารกิจที่ถ่ายโอนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๔๒ ในขั้นตอน วิธีการปฏิบัติระยะเวลาการดำเนินงานและการประสานงานระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับสำนักงานพลังงานจังหวัด เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างเคร่งครัด (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๓)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและกรุณาแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับการถ่ายโอนทราบ
ต่อไปด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายวีระพล จิรประดิษฐกุล)

อธิบดีกรมธุรกิจพลังงาน

สภ.ก.
ที่ 447
วันที่ .....
เวลา .....

พิภก.

(นายศตพงษ์ สุนทรารักษ์)

ผอ. ส.น.พ.ร.

- 8 ส.ก. 2554

สำนักความปลอดภัยธุรกิจน้ำมัน

โทร. ๐ ๒๗๙๔ ๔๗๑๗

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เรื่อง คำธรรมเนียมที่เกิดจากการปฏิบัติตามภารกิจที่ถ่ายโอนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น *

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้มีหนังสือด่วนมาก ที่ นร ๐๑๐๖/๕๔๔๑ ลงวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๕๗ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีมติเห็นชอบให้บรรดาคำธรรมเนียมที่เกิดขึ้นจากการถ่ายโอนภารกิจตามแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เป็นรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และให้ส่วนราชการต่าง ๆ ที่กำลังดำเนินการแก้ไขกฎหมายดำเนินการให้สอดคล้องกับหลักการดังกล่าว

เนื่องจากการดำเนินการให้เป็นไปตามมติคณะกรรมการดังกล่าว เป็นปัญหาข้อกฎหมายในการปฏิบัติของส่วนราชการที่ถ่ายโอนภารกิจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและกระทรวงการคลัง สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้ว เห็นว่า บรรดาคำธรรมเนียมที่เกิดขึ้นจากกิจการใดที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการตามอำนาจหน้าที่แทนส่วนราชการแล้ว รายได้นั้นควรตกเป็นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยไม่ต้องนำส่งคลังตามพระราชบัญญัติเงินคงคลัง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๔ จึงได้เสนอความเห็นต่อรองนายกรัฐมนตรี (นายจาตุรนต์ ฉายแสง) และได้รับความเห็นชอบให้หารือมายังสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้พิจารณาข้อหาดังกล่าว ประกอบกับได้รับฟังคำชี้แจงจากผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีและสำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น) และผู้แทนกระทรวงการคลัง (สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง) แล้ว เห็นว่า บรรดาคำธรรมเนียมที่เกิดขึ้นจากการถ่ายโอนภารกิจ จะตกเป็นรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยไม่ต้องนำส่งคลังตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติเงินคงคลัง พ.ศ. ๒๕๔๑ หรือไม่นั้น สมควรแยกพิจารณาออกเป็น ๓ กรณี ดังนี้

๑. กรณีที่ส่วนราชการได้ดำเนินการถ่ายโอนภารกิจที่อยู่ในอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ปฏิบัติ โดยภารกิจนั้นเป็นอำนาจหน้าที่ขององค์กร

* ส่งพร้อมหนังสือด่วนมาก ที่ นร ๐๔๐๑/๐๗๑๖ ลงวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๕๗ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๔ ภายใต้บังคับแห่งมาตรา ๑๓ บรรดาเงินทั้งปวงที่พึงชำระให้แก่รัฐบาล ไม่ว่าเป็นภาษีอากร ค่าธรรมเนียม ค่าปรับ เงินกู้ หรือเงินอื่นใด หัวหน้าส่วนราชการที่ได้เก็บหรือรับเงินนั้นมีหน้าที่ควบคุมให้ส่งเข้าบัญชีเงินคงคลังบัญชีที่ ๑ หรือส่งคลังจังหวัดหรือคลังอำเภอตามกำหนดเวลาและข้อบังคับที่รัฐมนตรีกำหนดโดยไม่หักเงินไว้เพื่อการใด ๆ เลย

7

ปกครองส่วนท้องถิ่นตามกฎหมาย บรรดาค่าธรรมเนียมที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับการ
ถ่ายโอนดังกล่าวย่อมตกเป็นรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติ
กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๒๓
(๑๗)^๖ มาตรา ๒๔ (๑๑)^๗ และมาตรา ๒๕ (๑๔)^๘ ซึ่งกำหนดเป็นหลักทั่วไปให้บรรดาค่าธรรมเนียมใน
กิจการที่กฎหมายมอบหมายหน้าที่ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งเทศบาล เมืองพัทยา องค์การ
บริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือกรุงเทพมหานคร เป็นเจ้าหน้าที่ดำเนินการ
ภายในเขตท้องถิ่นของตน ตกเป็นรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ประกอบกันในกฎหมาย
จัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือกฎหมายที่กำหนดรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบาง
ประเภทก็ได้กำหนดไว้ในลักษณะเดียวกัน เช่น มาตรา ๖๖^๙ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๖

^๖ มาตรา ๒๓ เทศบาล เมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนตำบล อาจมีรายได้จากภาษีอากร
ค่าธรรมเนียม และเงินรายได้ดังต่อไปนี้

๑๗๑

๑๗๑

(๑๗) ค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาต และค่าปรับในกิจการที่กฎหมายมอบหมายหน้าที่ให้
เทศบาล เมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นเจ้าหน้าที่ดำเนินการภายในเขตท้องถิ่นนั้น ๆ และให้ตกเป็น
รายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดังกล่าว ในกรณีกฎหมายกำหนดให้เทศบาลเป็นผู้จัดเก็บค่าธรรมเนียม ค่า
ใบอนุญาต และค่าปรับ ให้นำรายได้มาแบ่งให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลที่อยู่ในเขตจังหวัดตามที่
คณะกรรมการกำหนด

๑๗๑

๑๗๑

^๗ มาตรา ๒๔ องค์การบริหารส่วนจังหวัดอาจมีรายได้จากภาษีอากร ค่าธรรมเนียม และเงินรายได้
ดังต่อไปนี้

๑๗๑

๑๗๑

(๑๑) ค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาต และค่าปรับในกิจการที่กฎหมายมอบหมายหน้าที่ให้
องค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นเจ้าหน้าที่ดำเนินการภายในเขตขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนั้น และให้ตกเป็นรายได้
ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

๑๗๑

๑๗๑

^๘ มาตรา ๒๕ กรุงเทพมหานครอาจมีรายได้จากภาษีอากร ค่าธรรมเนียม และเงินรายได้
ดังต่อไปนี้

๑๗๑

๑๗๑

(๑๔) ค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาต และค่าปรับในกิจการที่กฎหมายมอบหมายหน้าที่ให้
กรุงเทพมหานครเป็นเจ้าหน้าที่ดำเนินการภายในเขตของกรุงเทพมหานคร และให้ตกเป็นรายได้ของ
กรุงเทพมหานคร

๑๗๑

๑๗๑

^๙ มาตรา ๖๖ เทศบาลอาจมีรายได้ดังต่อไปนี้

(๑) ภาษีอากรตามแต่จะมีกฎหมายกำหนดไว้

(๒) ค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาต และค่าปรับ ตามแต่จะมีกฎหมายกำหนดไว้

๑๗๑

๑๗๑

ประกอบกับมาตรา ๖^๖ แห่งพระราชบัญญัติรายได้เทศบาล พ.ศ. ๒๕๙๗ มาตรา ๑๑๓^๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘ มาตรา ๘๒ (๔)^๘ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ มาตรา ๖๘^๙ แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๘๑^{๑๐} แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๙^{๑๑} แห่งพระราชบัญญัติจัดระเบียบการจอดยานยนต์ในเขตเทศบาลและสุขาภิบาล พ.ศ. ๒๕๐๓ มาตรา ๒๐ (๔)^{๑๒} แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ หรือมาตรา ๑๘^{๑๓} แห่งพระราชบัญญัติการขุดดินและถมดิน พ.ศ. ๒๕๔๓ ดังนั้น บรรดาค่าธรรมเนียมที่องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับมา จึงตกเป็นรายได้ของ

^๖ มาตรา ๖ บรรดาค่าใบอนุญาต ค่าธรรมเนียม และค่าปรับเนื่องในกิจการซึ่งเทศบาลได้รับมอบให้เป็นเจ้าหน้าที่อำนวยการตามกฎหมายใด ให้เป็นรายได้ของเทศบาลนั้น

^๗ มาตรา ๑๑๓ กิจการใดที่กฎหมายมอบหน้าที่ให้เทศบาลเป็นเจ้าหน้าที่ดำเนินการ ถ้ากิจการนั้นอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร ให้กรุงเทพมหานครเป็นเจ้าหน้าที่ดำเนินการตามกฎหมายนั้น และบรรดาค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาต และค่าปรับเนื่องในกิจการเช่นว่านั้น ให้เป็นรายได้ของกรุงเทพมหานคร

^๘ มาตรา ๘๒ องค์การบริหารส่วนตำบลอาจมีรายได้ ดังต่อไปนี้

๑) ค่าธรรมเนียม

๒) ค่าปรับ

(๔) ค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาต และค่าปรับ ตามที่จะมีกฎหมายกำหนดไว้

๑) ค่าธรรมเนียม

๒) ค่าปรับ

^๙ มาตรา ๖๘ กิจการใดที่กฎหมายบัญญัติให้เทศบาลเป็นผู้ดำเนินการ ถ้ากิจการนั้นอยู่ในพื้นที่เขตจังหวัดที่อยู่นอกเขตราชการส่วนท้องถิ่นอื่น ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการตามกฎหมายนั้น และบรรดาค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาต และค่าปรับเนื่องในกิจการเช่นว่านั้น ให้ถือเป็นรายได้ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

^{๑๐} มาตรา ๘๑ กิจการใดที่มีกฎหมายมอบหน้าที่ให้เทศบาลหรือนายกเทศมนตรีเป็นเจ้าหน้าที่ดำเนินการหรือกำหนดให้แบ่งรายได้ให้เทศบาล ถ้ากิจการนั้นอยู่ในเขตเมืองพัทยา ให้เมืองพัทยาหรือนายกเมืองพัทยาเป็นเจ้าหน้าที่ดำเนินการหรือให้เมืองพัทยาได้รับส่วนแบ่งรายได้ตามกฎหมายนั้น และบรรดาค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาต และค่าปรับเนื่องในกิจการเช่นว่านั้น ให้เป็นรายได้ของเมืองพัทยา

^{๑๑} มาตรา ๙ เงินค่าปรับตามพระราชบัญญัตินี้ ให้เป็นรายได้ของเทศบาลหรือสุขาภิบาลแห่งท้องถิ่นที่ความผิดได้เกิดขึ้น

^{๑๒} มาตรา ๒๐ เพื่อประโยชน์ในการรักษาความสะอาดและการจัดระเบียบในการเก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย ให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจออกข้อกำหนดของท้องถิ่นดังต่อไปนี้

๑) กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการให้บริการของราชการส่วนท้องถิ่นในการเก็บและขนสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยไม่เกินอัตราตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

๒) กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการให้บริการของราชการส่วนท้องถิ่นในการเก็บและขนสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยไม่เกินอัตราตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๔) กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการให้บริการของราชการส่วนท้องถิ่นในการเก็บและขนสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยไม่เกินอัตราตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

๑) ค่าธรรมเนียม

๒) ค่าปรับ

^{๑๓} มาตรา ๑๘ ค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่าอยู่ที่เก็บได้ตามมาตรา ๑๗ วรรคห้า ให้เป็นรายได้ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งท้องถิ่นที่มีการขุดดินนั้น

องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นและไม่ต้องนำส่งคลังตามมาตรา ๔^{๑๑} แห่งพระราชบัญญัติเงินคงคลังฯ แต่อย่างใด

๒. กรณีที่ส่วนราชการได้กำหนดหรือแต่งตั้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นปฏิบัติภารกิจให้แก่ส่วนราชการ ไม่ว่าจะการดำเนินการดังกล่าวจะเป็นกรณีของการถ่ายโอนภารกิจตามที่คณะกรรมการการกระจายอำนาจฯ กำหนด หรือเป็นกรณีที่ส่วนราชการนั้นดำเนินการเองตามที่มีกฎหมายกำหนดให้ทำได้ อันเป็นไปเพื่อการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน การปฏิบัติภารกิจขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในกรณีดังกล่าวย่อมเป็นการดำเนินการแทนส่วนราชการนั้น อันมิใช่เป็นกรณี "ที่กฎหมายมอบหมายหน้าที่ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น" ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๓ (๑๗) มาตรา ๒๔ (๑๑) และมาตรา ๒๕ (๑๔) แห่งพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจฯ ดังนั้น บรรดาค่าธรรมเนียมและค่าใบอนุญาตที่ได้รับมา จึงเป็นการรับมาในฐานะผู้กระทำการแทนส่วนราชการ และย่อมไม่ตกเป็นรายได้ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจึงมีหน้าที่ต้องส่งคลังตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติเงินคงคลังฯ

๓. กรณีที่คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นได้กำหนดให้มีการถ่ายโอนภารกิจใดให้แก่องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น แต่ภารกิจที่จะถ่ายโอนนั้นจำเป็นต้องแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องเสียก่อน องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจึงจะสามารถปฏิบัติภารกิจดังกล่าวได้ ตราบใดที่ยังมิได้มีการแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้อง องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นย่อมยังไม่สามารถดำเนินการตามภารกิจนั้นได้ และยังไม่อาจเรียกค่าธรรมเนียมหรือค่าใบอนุญาตได้ จึงไม่มีปัญหาที่จะต้องวินิจฉัย หากต่อไปมีการแก้ไขกฎหมายมอบหมายให้เป็นภารกิจขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นแล้ว กรณีย่อมเป็นไปตามที่ได้วินิจฉัยไว้แล้วในกรณีที่หนึ่ง

(ลงชื่อ) พรทิพย์ จาละ

(คุณพรทิพย์ จาละ)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

พฤษภาคม ๒๕๔๗

ศศิธร/อัญมณตรวจทาน

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง เทศบาลเมืองชัยภูมิส่งคืนงานถ่ายโอนภารกิจงานควบคุม
น้ำมันเชื้อเพลิงตามพระราชบัญญัติควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง
พ.ศ. ๒๕๔๒

กรมธุรกิจพลังงานได้มีหนังสือ ที่ พน ๐๔๐๖/๐๕๑๔ ลงวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๕๓ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า สำนักงานพลังงานจังหวัดชัยภูมิได้มีบันทึก ที่ พน ๐๒๐๕.๕/ชย ๔๐๕ ลงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ ถึงกรมธุรกิจพลังงานแจ้งขอหารือ พิจารณา เรื่อง การส่งคืนงานถ่ายโอนภารกิจน้ำมันเชื้อเพลิงตามพระราชบัญญัติควบคุม น้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งสำนักงานเทศบาลเมืองชัยภูมิได้มีหนังสือ ที่ ชย ๕๒๐๐๕/๓๖๕๔ ลงวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ แจ้งขอส่งคืนเอกสารการถ่ายโอนภารกิจงานควบคุม น้ำมันเชื้อเพลิงตามพระราชบัญญัติควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยแจ้งว่าสำนักงาน เทศบาลเมืองชัยภูมิได้พิจารณาคำวินิจฉัยของคณะกรรมการกฤษฎีกาในบันทึกสำนักงาน คณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง ค่าธรรมเนียมที่เกิดจากการปฏิบัติตามภารกิจที่ถ่ายโอนให้แก่ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (เรื่องเสร็จที่ ๔๒๕/๒๕๕๗) ข้อ ๓ ซึ่งสรุปว่าสำนักงานเทศบาลเมือง ชัยภูมิไม่สามารถดำเนินการภารกิจตามพระราชบัญญัติควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้ และเมื่อผู้ประกอบการสถานีบริการน้ำมันได้มายื่นต่ออายุใบอนุญาตประจำปี ๒๕๕๓ ที่สำนักงานเทศบาลเมืองชัยภูมิ สำนักงานเทศบาลเมืองชัยภูมิไม่รับต่ออายุใบอนุญาต และได้ส่ง เอกสารการต่ออายุใบอนุญาต พร้อมทั้งเอกสารที่ได้รับถ่ายโอนภารกิจงานควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง ตามพระราชบัญญัติควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๔๒ คืนให้สำนักงานพลังงานจังหวัดชัยภูมิ

กรมธุรกิจพลังงานเห็นว่า พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนดแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอน การกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งกำหนดให้กรมธุรกิจพลังงาน ถ่ายโอนภารกิจงานควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิงบางส่วนตามพระราชบัญญัติควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิงฯ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และต่อมาได้มีการกำหนดแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอน การกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) โดยในด้านการถ่ายโอนภารกิจ ข้อ ๖.๑ (๗) กำหนดว่า "ภารกิจที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรับโอนแล้ว หากเกินขีด ความสามารถและไม่สามารถดำเนินการได้ไม่ว่าด้วยเหตุใด ๆ ให้ถือเป็นหน้าที่ที่องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นนั้นจะต้องร้องขอความช่วยเหลือจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นหรือส่วนราชการ

ส่งพร้อมหนังสือ ที่ นร ๐๔๐๑/๑๐๖๑ ลงวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๕๓ ซึ่งสำนักงาน คณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ดำเนินการแทนไปพลางก่อนได้ โดยยังถือเป็นทรัพย์สิน กรรมสิทธิ์ หรือหน้าที่ความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นอยู่ และห้ามส่วนราชการและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรับถ่ายโอนภารกิจคืนไม่ว่าด้วยเหตุใด ๆ กรณีเกินขีดความสามารถขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นและส่วนราชการที่ถ่ายโอน ให้ร้องขอต่อคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อพิจารณาแก้ไขปัญหาในเรื่องนั้น ๆ ต่อไป

ในการถ่ายโอนนั้น กรมธุรกิจพลังงานได้ออกประกาศกรมธุรกิจพลังงาน เรื่อง การถ่ายโอนภารกิจงานควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิงตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ พ.ศ. ๒๕๔๒ ข้อ ๔ กำหนดว่า อธิบดีกรมธุรกิจพลังงานมอบอำนาจการเป็นผู้อนุญาตตามพระราชบัญญัติควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๔๒ ให้นายกเทศมนตรีในเขตพื้นที่เทศบาลที่รับผิดชอบ และตามบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง คำธรรมเนียมที่เกิดจากการปฏิบัติตามภารกิจที่ถ่ายโอนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เรื่องเสร็จที่ ๔๒๕/๒๕๔๗ ข้อ ๓ กำหนดให้ต้องมีการแก้ไขกฎหมายตามที่สำนักงานเทศบาลเมืองชัยภูมิกล่าวอ้างนั้น แต่กรมธุรกิจพลังงานไม่ได้มีการแก้ไขกฎหมายว่าด้วยการควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง เพื่อถ่ายโอนภารกิจงานควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิงให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่อย่างใด

กรมธุรกิจพลังงานจึงขอหารือดังต่อไปนี้

๑. การถ่ายโอนภารกิจงานควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิงตามพระราชบัญญัติควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นภารกิจที่ถูกกำหนดให้ถ่ายโอนตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยกรมธุรกิจพลังงานได้มีประกาศกรมธุรกิจพลังงานฯ ถ่ายโอนภารกิจดังกล่าวให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยได้มอบอำนาจการอนุญาตให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทำการแทน อธิบดีกรมธุรกิจพลังงานตามกิจการควบคุมประเภทที่ ๓ ซึ่งกรมธุรกิจพลังงานเห็นว่าเข้าข่ายตามบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง คำธรรมเนียมที่เกิดจากการปฏิบัติตามภารกิจที่ถ่ายโอนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (เรื่องเสร็จที่ ๔๒๕/๒๕๔๗) ข้อ ๒ ใช่หรือไม่

๒. กรณีนี้สำนักงานเทศบาลเมืองชัยภูมิสามารถส่งคืนงานถ่ายโอนภารกิจตามพระราชบัญญัติควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๔๒ ให้กรมธุรกิจพลังงานได้หรือไม่ และในกรณีที่ไม่สามารถส่งคืนได้ แต่สำนักงานเทศบาลเมืองชัยภูมิไม่รับเรื่องดำเนินการหรือไม่ประสงค์จะรับภารกิจดังกล่าวไปดำเนินการ กรมธุรกิจพลังงานจะต้องดำเนินการอย่างไร

๓. ตามที่สำนักงานเทศบาลเมืองชัยภูมิกล่าวอ้างข้อ ๓ ตามบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง คำธรรมเนียมที่เกิดจากการปฏิบัติตามภารกิจที่ถ่ายโอนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (เรื่องเสร็จที่ ๔๒๕/๒๕๔๗) นั้น ถูกต้องหรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้พิจารณาข้อหารือของกรมธุรกิจพลังงาน โดยมีผู้แทนสำนักงานรัฐมนตรี (สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี) ผู้แทนกระทรวงพลังงาน (สำนักงานปลัดกระทรวงและกรมธุรกิจพลังงาน) ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น) และผู้แทนเทศบาลเมืองชัยภูมิ เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว

เห็นว่า ข้อหาข้อที่ ๑ และข้อหาข้อที่ ๓ มีความเกี่ยวเนื่อง จึงสมควรพิจารณาเป็นประเด็นตาม ข้อหาข้อที่ ๑ ข้อหาข้อที่ ๓ และข้อหาข้อที่ ๒ ดังต่อไปนี้

๑. ข้อหาข้อที่ ๑ เห็นว่า ภารกิจงานควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิงตามพระราชบัญญัติ ควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นภารกิจที่กรมธุรกิจพลังงานมีอำนาจหน้าที่อยู่ ตามกฎหมายและได้ถ่ายโอนภารกิจบางอย่างให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามประกาศ คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เรื่อง แผนการกระจายอำนาจ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๓ ลงวันที่ ๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๓ และประกาศ คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เรื่อง แผนปฏิบัติการกำหนด ขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ลงวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๔ และปัจจุบันเป็นไปตามประกาศคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เรื่อง การบังคับใช้แผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๑ และแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) ลงวันที่ ๓๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๑* ที่กำหนด

* รายละเอียดแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น (การถ่ายโอนภารกิจ) ฉบับที่ ๒

ที่	ภารกิจ/ ส่วนราชการ	ภารกิจที่ถ่ายโอน	ขอบเขตการถ่ายโอน ขั้นตอน/วิธีปฏิบัติ	ระยะเวลา ดำเนินการ (ปีที่ถ่าย โอน)	ท้องถิ่น ที่รับการ ถ่ายโอน	ประเภท ของ ภารกิจ	หมายเหตุ
๔.	๓.๓.๒.๖ ภารกิจสถาน ประกอบกิจการ น้ำมันเชื้อเพลิง กระทรวง พลังงาน (๖) กรมธุรกิจ พลังงาน	๑๕. การตรวจตราสถานที่ เก็บรักษาน้ำมันเชื้อเพลิง ลักษณะที่หนึ่ง (ร้านค้า ปลีกจำหน่ายน้ำมัน เชื้อเพลิงรายย่อย) ๑๖. การรับแจ้งการ ประกอบกิจการและ การตรวจตรา ๑๖.๑ สถานที่เก็บรักษาน้ำมันเชื้อเพลิงลักษณะที่ สอง (โรงงานขนาดเล็ก เพื่อการเกษตร)	ขอบเขตการถ่ายโอน ๑. ให้ถ่ายโอนงานการอนุญาต ให้เก็บและจำหน่ายน้ำมัน เชื้อเพลิงทุกชนิด รวมทั้งเป็น พนักงานเจ้าหน้าที่ตาม พ.ร.บ. ควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๔๒ ยกเว้นคลังน้ำมัน สถานี บริการน้ำมันเชื้อเพลิงประเภท จ รดขนส่งน้ำมันเชื้อเพลิง และระบบขนส่งน้ำมันทางท่อ ให้เทศบาล เมืองพิทขยา อบต. และ กทม. ทั้งนี้ ตาม หลักเกณฑ์วิธีการ เงื่อนไข และ มาตรฐานที่กรมธุรกิจพลังงาน กำหนดในระยะเริ่มแรกหาก อบต.ใดไม่สามารถรับกรถ่าย โอนภารกิจข้างต้นได้ ก็ให้มอบ ให้ อบจ.เป็นผู้ดำเนินการ	๒๕๔๖ - ๒๕๔๖	ท./ มพ./ อบต./ กทม.	๑	๑. แก้วไข พ.ร.บ. ควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๔๒ ให้ อบท. มีอำนาจตรวจตราและ การอนุญาตสถาน ประกอบกิจการน้ำมัน เชื้อเพลิง ๒. ประกาศแต่งตั้ง เจ้าหน้าที่ อบท. เป็น พนักงานเจ้าหน้าที่ ตรวจตราตาม พ.ร.บ. ควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๔๒

(มีต่อหน้าถัดไป)

สาระสำคัญ คือ ให้ภารกิจงานควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิงบางเรื่องต้องถ่ายโอนให้เทศบาล เมืองพัทยา องค์การบริหารส่วนตำบล และกรุงเทพมหานคร รายได้และค่าธรรมเนียมการอนุญาตให้ตกเป็น

(ต่อจากเชิงอรรถที่ ๑)

	<p>๑๖.๒ สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงประเภท ค. ลักษณะที่หนึ่ง (ปั้มถังลอย ดีเซลริมทางขนาดเล็ก)</p> <p>๑๖.๓ สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงประเภท ง. (ปั้มหลอดแก๊วมือหมุน)</p> <p>๑๖.๔ สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงประเภท จ. ลักษณะที่หนึ่ง (สถานีบริการทางน้ำขนาดเล็ก)</p> <p>๑๗. การอนุญาตประกอบกิจการและตรวจตรา</p> <p>๑๗.๑ สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงประเภท ก. (สถานีบริการมาตรฐานบนถนนใหญ่)</p> <p>๑๗.๒ สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงประเภท ข. (สถานีบริการมาตรฐานขนาดเล็กในซอย)</p> <p>๑๗.๓ สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงประเภท ค. ลักษณะที่สอง (ปั้มถังลอย ดีเซลริมทางขนาดใหญ่)</p> <p>๑๗.๔ สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงประเภท จ. ลักษณะที่สอง (สถานีบริการทางน้ำขนาดใหญ่เก็บน้ำมันเบนซิน)</p>	<p>ไปพลางก่อน จนกว่า อบต. นั้น จะสามารถรับการถ่ายโอนภารกิจได้</p> <p>๒. รายได้และค่าธรรมเนียมการอนุญาตให้ตกเป็นรายได้ของ อปท.</p> <p><u>ขั้นตอน/วิธีปฏิบัติ</u></p> <p>๑. แต่งตั้งให้เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตาม พ.ร.บ. ควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๔๒</p> <p>๒. แต่งตั้งให้เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่รับแจ้งการประกอบกิจการและตรวจตราตาม พ.ร.บ. ควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๔๒</p> <p>๓. แต่งตั้งให้เป็นผู้อนุญาตและพนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจตราตาม พ.ร.บ. ควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๔๒</p> <p>๔. ตรวจตราสถานประกอบกิจการน้ำมันเชื้อเพลิงร่วมกับกรมธุรกิจพลังงาน</p> <p>๕. ตรวจตราและพิจารณาอนุญาตสถานประกอบกิจการน้ำมันเชื้อเพลิงร่วมกับกรมธุรกิจพลังงาน</p> <p>๖. กรมธุรกิจพลังงานจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานและฝึกอบรมให้ อปท. มีควมพร้อมและพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง โดยอบรมตามหลักสูตรของกรมธุรกิจพลังงาน พร้อมทั้งฝึกงานให้แก่บุคลากรซึ่งต้องผ่านการประเมินผลจากกรมธุรกิจพลังงาน</p>					
--	---	--	--	--	--	--	--

รายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และให้แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๔๒ เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจตรวจตราและการอนุญาตสถานประกอบกิจการน้ำมันเชื้อเพลิง

ในการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการดังกล่าว รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน ได้ออกคำสั่งกระทรวงพลังงาน ที่ ๔/๒๕๔๔ เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๔๒^๖ เพื่อแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพินัยม คำว่า "พนักงานเจ้าหน้าที่"^๗ ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติ

^๖ ๒. พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจหน้าที่ในเขตกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย

๑.๑

๑.๑

๒.๒ ข้าราชการกรุงเทพมหานคร ซึ่งดำรงตำแหน่ง ดังนี้

๒.๒.๑ ปลัดกรุงเทพมหานคร

๒.๒.๒ รองปลัดกรุงเทพมหานคร

๒.๒.๓ ผู้อำนวยการสำนักอนามัย

๒.๒.๔ รองผู้อำนวยการสำนักอนามัย

๒.๒.๕ ผู้อำนวยการเขต

๒.๒.๖ ผู้ช่วยผู้อำนวยการเขต หัวหน้าฝ่ายสิ่งแวดล้อมและสุขาภิบาล นักวิชาการสุขาภิบาล และเจ้าหน้าที่อนามัย ผู้ซึ่งผู้อำนวยการเขตมอบหมาย

๒.๒.๗ ผู้อำนวยการกองอนามัยสิ่งแวดล้อม สำนักอนามัย

๒.๒.๘ นักวิชาการสุขาภิบาล สังกัดกองอนามัยสิ่งแวดล้อม สำนักอนามัย

๒.๒.๙ เจ้าหน้าที่อนามัย สังกัดกองอนามัยสิ่งแวดล้อม สำนักอนามัย

๓.

๑.๑

๑.๑

๔. พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจหน้าที่ในเขตเมืองพัทยา ที่ได้รับการถ่ายโอนภารกิจ การควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งดำรงตำแหน่ง ดังนี้

๔.๑ นายกเมืองพัทยา

๔.๒ พนักงานเมืองพัทยาซึ่งนายกเมืองพัทยามอบหมาย

๕. พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจหน้าที่ในเขตเทศบาล ที่ได้รับการถ่ายโอนภารกิจ การควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งดำรงตำแหน่ง ดังนี้

๕.๑ นายกเทศมนตรี

๕.๒ พนักงานเทศบาลซึ่งนายกเทศมนตรีมอบหมาย

๖. พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจหน้าที่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ที่ได้รับการถ่ายโอน ภารกิจการควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งดำรงตำแหน่ง ดังนี้

๖.๑ นายกองค์การบริหารส่วนตำบล

๖.๒ พนักงานส่วนตำบลซึ่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลมอบหมาย

๑.๑

๑.๑

^๗ มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

๑.๑

๑.๑

(มีต่อหน้าถัดไป)

ควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๔๒ และอธิบดีกรมธุรกิจพลังงานได้ออกประกาศกรมธุรกิจพลังงาน เรื่อง การถ่ายโอนภารกิจงานควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิงตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ พ.ศ. ๒๕๕๒ เพื่อถ่ายโอนภารกิจและวิธีปฏิบัติงาน ตลอดจนมอบอำนาจให้ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้อนุญาตตามบทนิยามคำว่า “ผู้อนุญาต” ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๔๒ การที่อธิบดีกรมธุรกิจพลังงานมอบอำนาจการเป็นผู้อนุญาตให้ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้เคยให้ความเห็นไว้ในบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การมอบอำนาจการเป็นผู้อนุญาตตามพระราชบัญญัติควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๔๒ (เรื่องเสร็จที่ ๔๖๕/๒๕๕๓) สรุปได้ว่ากรณีดังกล่าวเป็นการ “มอบหมาย” ให้ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้อนุญาต มิใช่เป็นกรณีที่อธิบดีกรมธุรกิจพลังงาน “มอบอำนาจ” การเป็นผู้อนุญาตให้ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นปฏิบัติราชการแทนเจ้าของอำนาจ เมื่อได้รับมอบหมายดังกล่าวแล้ว ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นย่อมเป็น “ผู้อนุญาต” ที่เป็นเจ้าของ

(ต่อจากเชิงอรรถที่ ๓)

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า วิศวกรของกรมธุรกิจพลังงานหรือผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้มีอำนาจหน้าที่ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

๑๑

๑๑

“ข้อ ๓ กรมธุรกิจพลังงานกำหนดขอบเขตการถ่ายโอนภารกิจและวิธีปฏิบัติงาน ให้แก่กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล ดังต่อไปนี้

(๑) กิจการควบคุมประเภทที่ ๑ ได้แก่ การตรวจตราสถานประกอบกิจการ

(๒) กิจการควบคุมประเภทที่ ๒ ได้แก่ การรับแจ้งการประกอบกิจการ และการตรวจตราสถานประกอบกิจการ

(๓) กิจการควบคุมประเภทที่ ๓ ได้แก่ การอนุญาตประกอบกิจการ และการตรวจตราสถานประกอบกิจการ เฉพาะสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง ยกเว้นประเภท ฉ

ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไขที่กำหนดท้ายประกาศนี้

ข้อ ๔ อธิบดีกรมธุรกิจพลังงานมอบอำนาจการเป็นผู้อนุญาตตามพระราชบัญญัติควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๔๒ ให้ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้

(๑) ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร หรือผู้อำนวยการเขตในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครที่รับผิดชอบ

(๒) นายกเมืองพัทยา ในเขตพื้นที่เมืองพัทยา

(๓) นายกเทศมนตรี ในเขตพื้นที่เทศบาลที่รับผิดชอบ

(๔) นายกองค้การบริหารส่วนตำบล ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลที่รับผิดชอบ

“ มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

๑๑

๑๑

“ผู้อนุญาต” หมายความว่า อธิบดีกรมธุรกิจพลังงานหรือผู้ซึ่งอธิบดีกรมธุรกิจพลังงานมอบหมาย

๑๑

๑๑

อำนาจนั้นเอง ซึ่งอาจมอบอำนาจนั้นให้ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นปฏิบัติราชการแทนได้ และภารกิจงานควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิงเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการรักษาความสงบเรียบร้อย การส่งเสริมและสนับสนุนการป้องกันและรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินตามมาตรา ๑๖ (๓๐) และมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ จึงอยู่ในอำนาจและหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะรับมอบหมายจากอธิบดีกรมธุรกิจพลังงานได้

ดังนั้น การที่กรมธุรกิจพลังงานดำเนินการถ่ายโอนภารกิจงานควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิงที่อยู่ในอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของตนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ปฏิบัติ และมอบหมายให้ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้อนุญาต ในฐานะที่เป็นเจ้าของอำนาจนั้นเอง ประกอบกับภารกิจดังกล่าวอยู่ในอำนาจและหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะดำเนินการได้ตามกฎหมาย บรรดาค่าธรรมเนียมที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับถ่ายโอนย่อมตกเป็นรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๒๓ (๑๗)^๗ และมาตรา ๒๕ (๑๙)^๘ จึงเป็นไปตามข้อ ๑ ของบันทึกสำนักงาน

^๗ มาตรา ๑๖ ให้เทศบาล เมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเองดังนี้

ฯลฯ ฯลฯ

(๓๐) การรักษาความสงบเรียบร้อย การส่งเสริมและสนับสนุนการป้องกันและรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

ฯลฯ ฯลฯ

^๘ มาตรา ๑๘ ให้กรุงเทพมหานครมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเองตามมาตรา ๑๖ และมาตรา ๑๗

^๗ บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การมอบอำนาจการเป็นผู้อนุญาตตามพระราชบัญญัติควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๔๒ (เรื่องเสร็จที่ ๕๖๔/๒๕๕๓) ส่งพร้อมหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๙๐๑/๐๙๒๐ ลงวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๕๓ ถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

^๘ มาตรา ๒๓ เทศบาล เมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนตำบลอาจมีรายได้จากภาษีอากร ค่าธรรมเนียม และเงินรายได้ดังต่อไปนี้

ฯลฯ ฯลฯ

(๑๗) ค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาต และค่าปรับในกิจการที่กฎหมายมอบหมายหน้าที่ให้เทศบาล เมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเจ้าของหน้าที่ดำเนินการภายในเขตท้องถิ่นนั้น ๆ และให้ตกเป็นรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดังกล่าว ในกรณีกฎหมายกำหนดให้เทศบาลเป็นผู้จัดเก็บค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาต และค่าปรับให้นำรายได้มาแบ่งให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลที่อยู่ภายในเขตจังหวัดตามที่คณะกรรมการกำหนด

ฯลฯ ฯลฯ

^๘ มาตรา ๒๕ กรุงเทพมหานครอาจมีรายได้จากภาษีอากร ค่าธรรมเนียม และเงินรายได้ดังต่อไปนี้

ฯลฯ ฯลฯ

(มีต่อหน้าถัดไป)

คณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง คำธรรมเนียมที่เกิดจากการปฏิบัติตามภารกิจที่ถ่ายโอนให้แก่
องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (เรื่องเสร็จที่ ๔๒๕/๒๕๔๗)^{๖๖} ประกอบกับมาตรา ๖^{๖๗} แห่ง
พระราชบัญญัติรายได้เทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๗ ได้บัญญัติให้บรรดาค่าใบอนุญาตและค่าธรรมเนียม
ในกิจการที่เทศบาลได้รับมอบให้เป็นเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายใด ให้เป็นรายได้ของเทศบาลนั้น
ดังนั้น รายได้ในกรณีนี้จึงตกเป็นของเทศบาลเมืองชัยภูมิ

๒. ข้อหาข้อที่ ๓ เห็นว่า ภารกิจงานควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิงตามพระราชบัญญัติ
ควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่กรมธุรกิจพลังงานได้ถ่ายโอนให้แก่องค์การปกครอง
ส่วนท้องถิ่น โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานได้แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ขององค์การปกครอง
ส่วนท้องถิ่นเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๔๒
และอธิบดีกรมธุรกิจพลังงานได้มอบหมายให้ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น
เป็นผู้อนุญาตตามพระราชบัญญัติควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๔๒ เพื่อให้องค์การปกครอง
ส่วนท้องถิ่นสามารถปฏิบัติภารกิจดังกล่าวภายใต้พระราชบัญญัติดังกล่าวได้ โดยไม่จำเป็นต้อง
แก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องเสียก่อน ส่วนการที่แผนปฏิบัติการฯ (ฉบับที่ ๒) กำหนดให้แก้ไข
พระราชบัญญัติควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๔๒ ก็เพื่อให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นปฏิบัติ
ภารกิจดังกล่าวตามกฎหมายได้ด้วยตนเองอย่างแท้จริง โดยไม่ต้องให้ส่วนราชการที่เป็นเจ้าของ
ภารกิจแต่งตั้งให้ดำเนินการเสียก่อน ดังนั้น การที่เทศบาลเมืองชัยภูมิกล่าวอ้างว่าภารกิจ
งานควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิงตามพระราชบัญญัติควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นภารกิจ
ที่ต้องมีการแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องเสียก่อน จึงไม่ถูกต้องตามข้อ ๓ ของบันทึกสำนักงาน
คณะกรรมการกฤษฎีกาฯ (เรื่องเสร็จที่ ๔๒๕/๒๕๔๗) และจะปฏิเสธไม่รับถ่ายโอนภารกิจ
โดยขอให้มีการแก้ไขกฎหมายเสียก่อนตามที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการฯ (ฉบับที่ ๒) ไม่ได้

(ต่อจากเชิงอรรถที่ ๑๐)

(๑๔) คำธรรมเนียม ค่าใบอนุญาต และค่าปรับในกิจการที่กฎหมายมอบหมายหน้าที่
ให้กรุงเทพมหานครเป็นเจ้าหน้าที่ดำเนินการภายในเขตของกรุงเทพมหานคร และให้ตกเป็นรายได้ของ
กรุงเทพมหานคร

ฯลฯ

ฯลฯ

^{๖๖} บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง คำธรรมเนียมที่เกิดจากการปฏิบัติตาม
ภารกิจที่ถ่ายโอนให้แก่องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (เรื่องเสร็จที่ ๔๒๕/๒๕๔๗) ส่งพร้อมหนังสือสำนักงาน
คณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนมาก ที่ นร ๐๔๐๑/๐๗๑๖ ลงวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๔๗ ถึงสำนักเลขาธิการ
คณะรัฐมนตรี

^{๖๗} มาตรา ๖ บรรดาค่าใบอนุญาต ค่าธรรมเนียม และค่าปรับเนื่องในกิจการซึ่งเทศบาล
ได้รับมอบให้เป็นเจ้าหน้าที่อนุวัติการตามกฎหมายใด ให้เป็นรายได้ของเทศบาลนั้น

๓. ข้อหาหรือที่ ๒ เห็นว่า เมื่อแผนปฏิบัติการฯ (ฉบับที่ ๒) ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาย่อมมีผลผูกพันหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องต้องดำเนินการตามแผนปฏิบัติการนั้นตามมาตรา ๓๓^{๑๑} วรรคหนึ่งและวรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๒ โดยส่วนราชการในฐานะเจ้าของภารกิจที่ถ่ายโอนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะผู้รับถ่ายโอนภารกิจ ถือเป็นหน่วยงานของรัฐที่ต้องผูกพันตามแผนปฏิบัติการดังกล่าว กล่าวคือ ส่วนราชการต้องถ่ายโอนภารกิจที่กำหนดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องรับถ่ายโอนภารกิจนั้น เมื่อเทศบาลเมืองชัยภูมิไม่ดำเนินการตามแผนปฏิบัติการโดยเห็นว่าต้องแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องเสียก่อน และขอคืนภารกิจที่ถ่ายโอนให้กรมธุรกิจพลังงาน อันเป็นกรณีที่หน่วยงานของรัฐไม่ดำเนินการตามแผนปฏิบัติการ ซึ่งมาตรา ๓๓ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๒ บัญญัติให้คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่ติดตามผลการปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการและรายงานผลให้คณะรัฐมนตรีทราบทุกปี ในกรณีที่มีปัญหาอุปสรรคไม่อาจดำเนินการตามแผนปฏิบัติการได้ ให้คณะกรรมการการกระจายอำนาจฯ รายงานให้คณะรัฐมนตรีทราบปัญหาและอุปสรรค และแนวทางแก้ไขด้วย นอกจากนี้ ตามแผนปฏิบัติการฯ (ฉบับที่ ๒) ด้านการถ่ายโอนภารกิจ ข้อย่อย ๖.๑ (๕) และ (๗)^{๑๒} ได้กำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาที่เกิดจาก

^{๑๑} มาตรา ๓๓ เมื่อคณะกรรมการจัดทำแผนปฏิบัติการตามมาตรา ๓๒ แล้ว ให้เสนอคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ แล้วรายงานต่อรัฐสภาเพื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาใช้บังคับต่อไป

แผนปฏิบัติการที่ประกาศใช้บังคับตามวรรคหนึ่ง ให้มีผลผูกพันหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องต้องดำเนินการตามแผนปฏิบัติการนั้น

ในกรณีที่สภาพการณ์เปลี่ยนแปลงไปในระหว่างที่แผนปฏิบัติการใช้บังคับ คณะกรรมการอาจดำเนินการปรับปรุงแผนปฏิบัติการให้เหมาะสมกับสภาพการณ์นั้นได้

ให้คณะกรรมการมีหน้าที่ติดตามผลการปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการและรายงานให้คณะรัฐมนตรีทราบทุกปี ในกรณีที่มีปัญหาอุปสรรคไม่อาจดำเนินการตามแผนปฏิบัติการได้ ให้คณะกรรมการรายงานให้คณะรัฐมนตรีทราบปัญหาและอุปสรรค และแนวทางแก้ไขด้วย

^{๑๒} ๒.๒ แผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) ด้านการถ่ายโอนภารกิจ

๖. กำหนดหลักการทั่วไปของขั้นตอนและวิธีปฏิบัติ ตามสถานะของภารกิจไว้ ดังนี้

๖.๑ ภารกิจที่ถ่ายโอนแล้ว

๖.๑.๑

๖.๑.๑

(๕) กรณีที่มีปัญหาอุปสรรคในการบริหารจัดการภารกิจที่ถ่ายโอนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแจ้งให้คณะกรรมการบริหารการถ่ายโอนภารกิจ บุคลากร และงบประมาณระดับจังหวัด/กรุงเทพมหานครดำเนินการแก้ไขและรายงานให้ สกส. ทราบ

๖.๑.๑

๖.๑.๑

(๗) ภารกิจที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรับโอนแล้วหากเกินขีดความสามารถและไม่สามารถดำเนินการไม่ว่าด้วยเหตุใด ๆ ให้ถือเป็นหน้าที่ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นจะต้องร้องขอความช่วยเหลือจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นหรือส่วนราชการดำเนินการแทนไปพลางก่อนได้

(มีต่อหน้าถัดไป)

การถ่ายโอนภารกิจไว้แล้ว จึงควรที่กรมธุรกิจพลังงานจะได้ดำเนินการตามขั้นตอน โดยเสนอปัญหาต่อองค์กรที่มีอำนาจหน้าที่ในเรื่องดังกล่าว ในชั้นนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) จึงไม่รับข้อหาหรือประเด็นนี้ไว้พิจารณา ตามข้อ ๕^{๑๔} แห่งระเบียบคณะกรรมการกฤษฎีกา ว่าด้วยการรับปรึกษาให้ความเห็นทางกฎหมายของกรรมการกฤษฎีกา พ.ศ. ๒๕๒๒

(นายอัชพร จารุจินดา)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ตุลาคม ๒๕๕๓

(ต่อจากเชิงอรรถที่ ๑๔)

โดยยังถือเป็นทรัพย์สิน/กรรมสิทธิ์หรือหน้าที่ความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นอยู่ และห้ามส่วนราชการและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรับถ่ายโอนภารกิจคืนไม่ว่าด้วยเหตุใด ๆ กรณีเกินขีดความสามารถขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นและส่วนราชการที่ถ่ายโอน ให้ร้องขอต่อคณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อพิจารณาแก้ไขปัญหานั้นต่อไป

^{๑๔} ข้อ ๕ เพื่อให้การปฏิบัติราชการเป็นไปตามขั้นตอนของการบริหารราชการแผ่นดิน เรื่องที่กรรมการกฤษฎีกาจะพิจารณาให้ความเห็นทางกฎหมาย จะต้องเป็นเรื่องที่ได้มีการปรึกษาหารือระหว่างส่วนราชการที่มีหน้าที่รับผิดชอบหรือรักษาการตามกฎหมายแล้ว เว้นแต่จะเป็นกรณีเร่งด่วนหรือมีความจำเป็นอย่างอื่นตามที่คณะรัฐมนตรีหรือนายกรัฐมนตรีจะได้มีมติหรือคำสั่ง

แนวทางการปฏิบัติงานในการดำเนินการตามภารกิจที่ถ่ายโอนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ตามพระราชบัญญัติควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๕๒

การออกใบรับแจ้งประกอบกิจการควบคุมประเภทที่ ๒ มีขั้นตอนการปฏิบัติดังนี้

๑. รับเรื่องการแจ้งประกอบกิจการตามแบบ ธพ.น๑

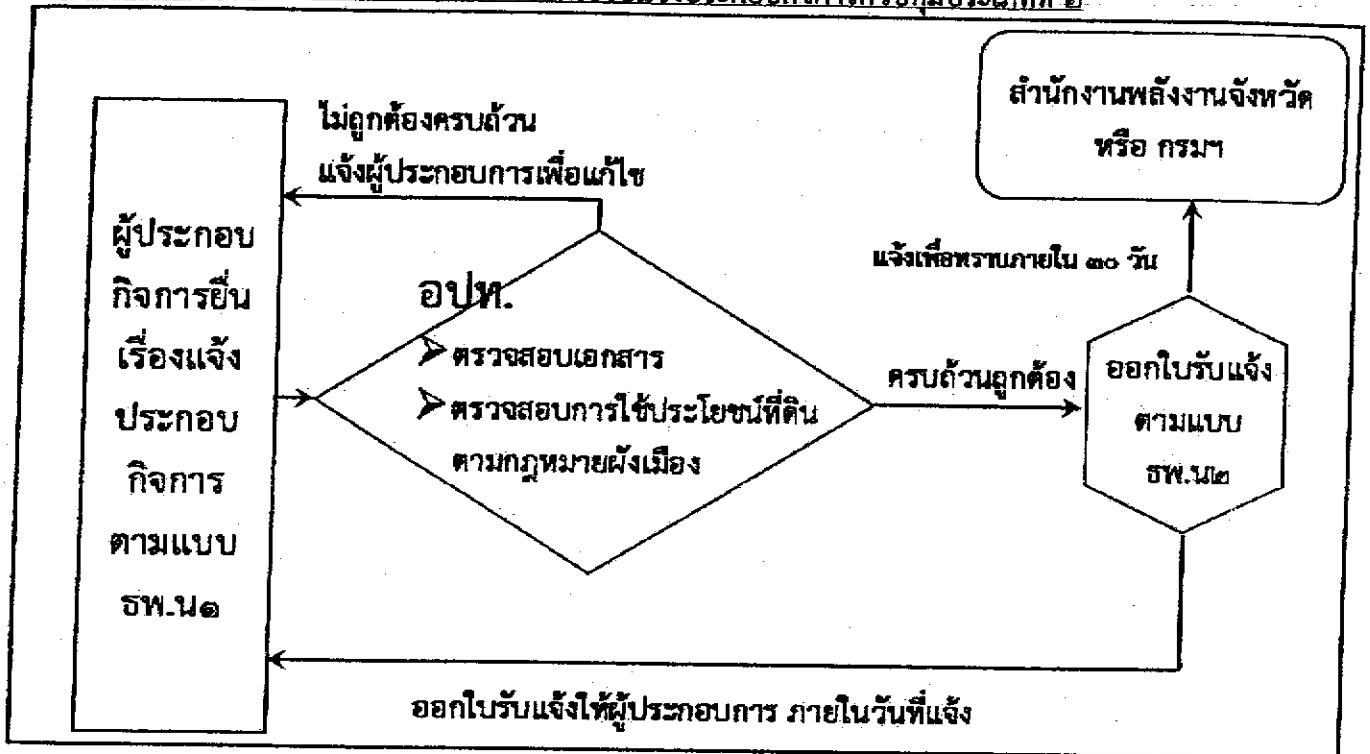
อปท. ตรวจสอบเอกสาร และตรวจสอบการใช้ประโยชน์ที่ดินตามกฎหมายผังเมือง

ไม่ถูกต้อง แจ้งผู้ประกอบการเพื่อแก้ไข

ถูกต้อง ออกใบรับแจ้ง ตามแบบ ธพ.น๒ ภายในวันที่แจ้ง

๒. เมื่อออกใบรับแจ้งแล้ว ให้แจ้งสำนักงานพลังงานจังหวัด/กรมธุรกิจพลังงาน เพื่อทราบภายใน ๓๐ วัน

แผนผังขั้นตอนการออกใบรับแจ้งประกอบกิจการควบคุมประเภทที่ ๒

การขออนุญาตประกอบกิจการควบคุมประเภทที่ ๓

การขออนุญาตประกอบกิจการควบคุมประเภทที่ ๓ มีหลักเกณฑ์และขั้นตอนดังต่อไปนี้

๑. การเห็นชอบให้ทำการก่อสร้าง
๒. การทดสอบและตรวจสอบระบบความปลอดภัย
๓. การออกใบอนุญาต
๔. การต่ออายุใบอนุญาต
๕. การแก้ไขเปลี่ยนแปลง
๖. การโอนใบอนุญาต
๗. การทดสอบและตรวจสอบถัง ระบบท่อและอุปกรณ์ครบวาระ ๑๐ ปี

๑. การเห็นชอบแบบให้ทำการก่อสร้าง อปท. มีหน้าที่

๑.๑ รับเรื่องการขออนุญาต

อปท. ตรวจสอบเอกสารหลักฐานประกอบคำขอ ตามแบบ ธพ.น ๓

ไม่ถูกต้อง คืนเรื่องแก่ผู้ยื่นคำขออนุญาตภายใน ๗ วัน

ถูกต้อง แจ้ง สำนักงานพลังงานจังหวัด/กรมธุรกิจพลังงาน เพื่อบัดหมายตรวจสอบสถานที่ร่วมกัน

๑.๒ ตรวจสอบสถานที่

อปท. แจ้งนัดหมายกับ สำนักงานพลังงานจังหวัด/กรมธุรกิจพลังงาน เพื่อร่วมตรวจสอบสถานที่และลงบันทึกการตรวจสอบร่วมกัน

ไม่ถูกต้อง แจ้งข้อขัดข้องพร้อมส่งเรื่องคืนผู้ขออนุญาต

ถูกต้อง ส่งผลการตรวจสอบพร้อมเรื่องราวการขออนุญาตให้ สำนักงานพลังงานจังหวัด/กรมธุรกิจพลังงาน เพื่อตรวจสอบด้านเทคนิคและความปลอดภัย

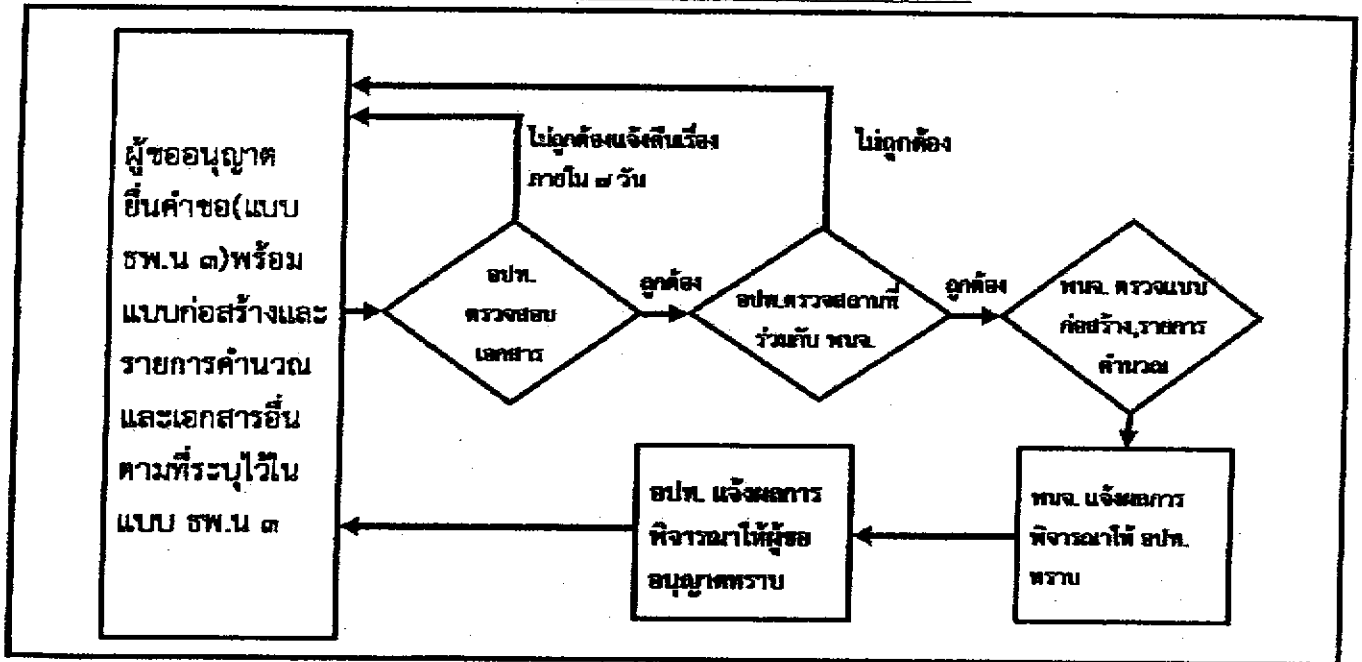
๑.๓ ตรวจสอบแบบแผนผังแบบก่อสร้างและรายการคำนวณ

สำนักงานพลังงานจังหวัด/กรมธุรกิจพลังงาน แจ้งผลการพิจารณาให้ อปท. ทราบ

๑.๔ แจ้งผลการพิจารณาให้ผู้ขออนุญาตทราบ

อปท. แจ้งผลการพิจารณาให้ผู้ขออนุญาตทราบ

แผนผังขั้นตอนการเห็นชอบแบบให้ทำการก่อสร้าง

๒. การทดสอบและตรวจสอบระบบความปลอดภัย อปท. มีหน้าที่

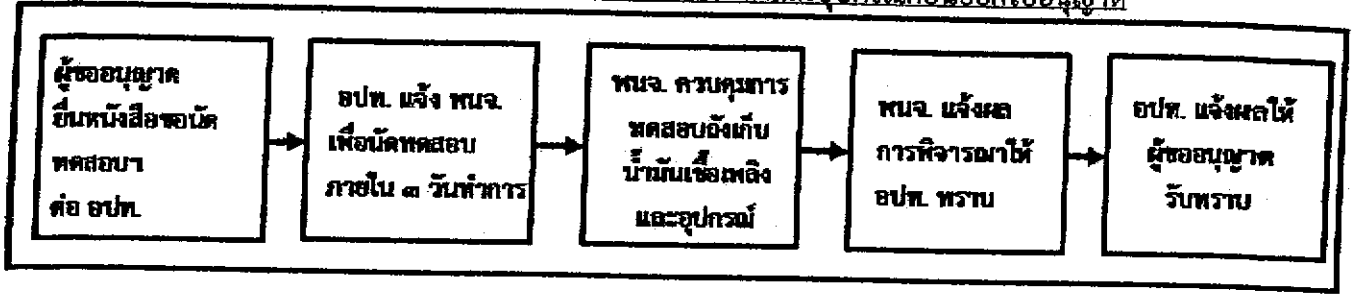
๒.๑ รับแจ้งขอทดสอบระบบความปลอดภัย

อปท. แจ้งให้ สำนักงานพลังงานจังหวัด/กรมธุรกิจพลังงาน ทราบ ภายใน ๓ วันทำการ

๒.๒ การทดสอบและตรวจสอบระบบความปลอดภัย

สำนักงานพลังงานจังหวัด/กรมธุรกิจพลังงาน ส่งเจ้าหน้าที่ไปควบคุมการทดสอบและตรวจสอบถังเก็บน้ำมันเชื้อเพลิง ระบบท่อและอุปกรณ์ แล้วแจ้งผลให้ อปท. ทราบ เพื่อแจ้งต่อไปยังผู้ขออนุญาต

แผนผังขั้นตอนการทดสอบถังเก็บน้ำมันเชื้อเพลิงและอุปกรณ์ก่อนออกใบอนุญาต

๓. การออกใบอนุญาตประกอบกิจการ

๓.๑ ผู้ขออนุญาตก่อสร้างแล้วเสร็จแจ้งต่อ อปท.

๓.๒ อปท. ดำเนินการ

- ๓.๒.๑ ตรวจสอบสิ่งปลูกสร้างตามแบบที่ได้รับความเห็นชอบ
- ๓.๒.๒ ตรวจสอบการได้รับอนุญาตตามกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง
- ๓.๒.๓ ทำบันทึกการตรวจสอบไว้เป็นหลักฐาน

๓.๓ ผลการตรวจสอบ

ไม่ถูกต้อง แจ้งข้อขัดข้องให้ผู้ขออนุญาตแก้ไข

ถูกต้อง ออกใบอนุญาตตามแบบ จพ. น ๔ และเรียกเก็บค่าธรรมเนียม

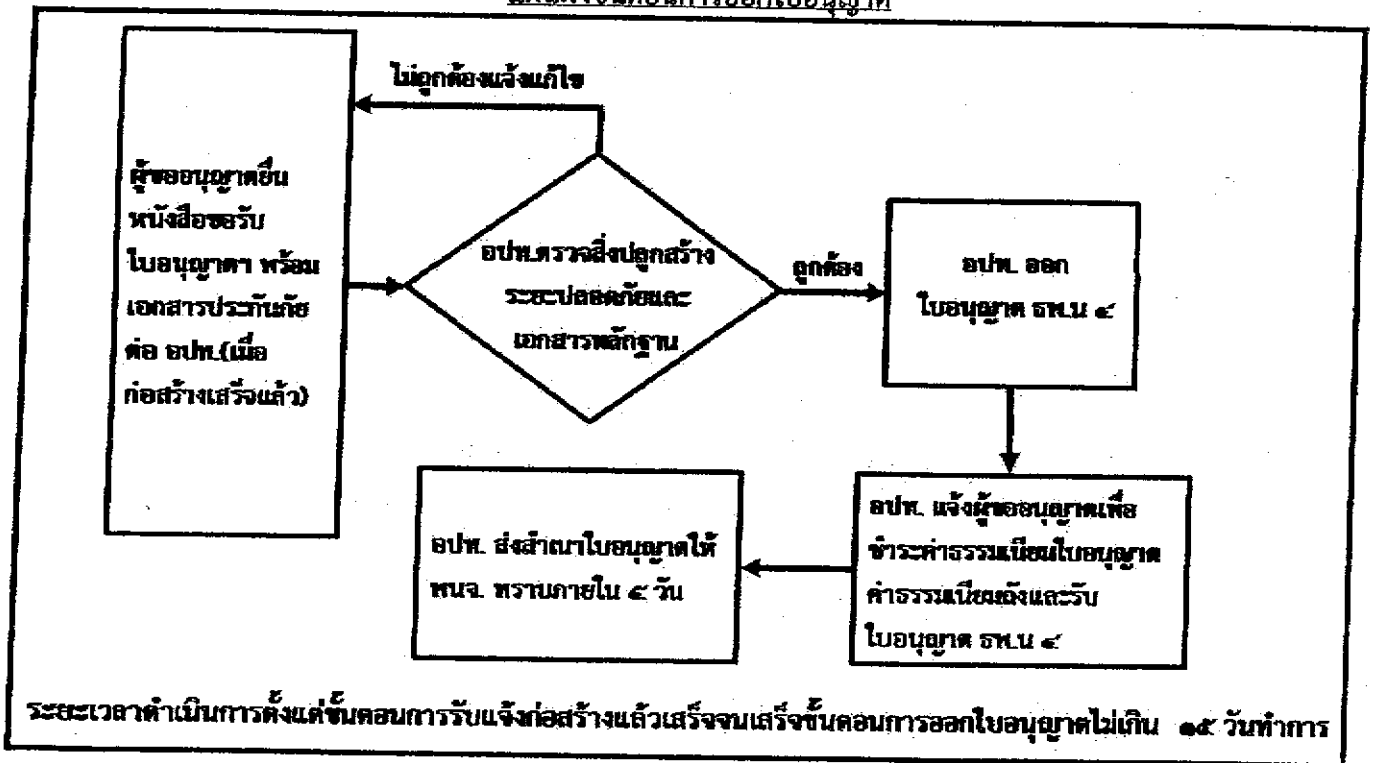
๓.๔ ระยะเวลาดำเนินการตั้งแต่การได้รับแจ้งก่อสร้างแล้วเสร็จจนถึงการออกใบอนุญาต ต้องไม่เกิน ๑๕ วัน

ทำการ

๓.๕ เมื่อออกใบอนุญาตแล้ว ให้ส่งสำเนาใบอนุญาตให้ สำนักงานพลังงานจังหวัด/กรมธุรกิจพลังงาน ภายใน ๕

วันทำการ

แผนผังขั้นตอนการออกใบอนุญาต

ระยะเวลาดำเนินการตั้งแต่ขั้นตอนการรับแจ้งก่อสร้างแล้วเสร็จจนเสร็จขั้นตอนการออกใบอนุญาตไม่เกิน ๑๕ วันทำการ

๔. การต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการควบคุมประเภทที่ ๓

๔.๑ การรับเรื่องขอต่ออายุใบอนุญาต

สิ้นอายุ

๔.๑.๑ ผู้ขออนุญาตยื่นขอต่ออายุใบอนุญาต ต่อ อปท. ตามแบบ จพ.น ๖ ภายใน ๖๐ วัน ก่อนใบอนุญาต

๔.๑.๒ อปท. ตรวจสอบเอกสารหลักฐานกรณีไม่ถูกต้อง ครบถ้วนให้ส่งเรื่องคืนผู้ขออนุญาต ภายใน ๗ วัน

๔.๒ การออกใบอนุญาต (ต่ออายุ)

๔.๒.๑ให้นำผลการตรวจตรา ไม่เกินระยะเวลา ๑๘๐ วัน มาประกอบการพิจารณา

๔.๒.๒ จากบันทึกผลการตรวจสอบ

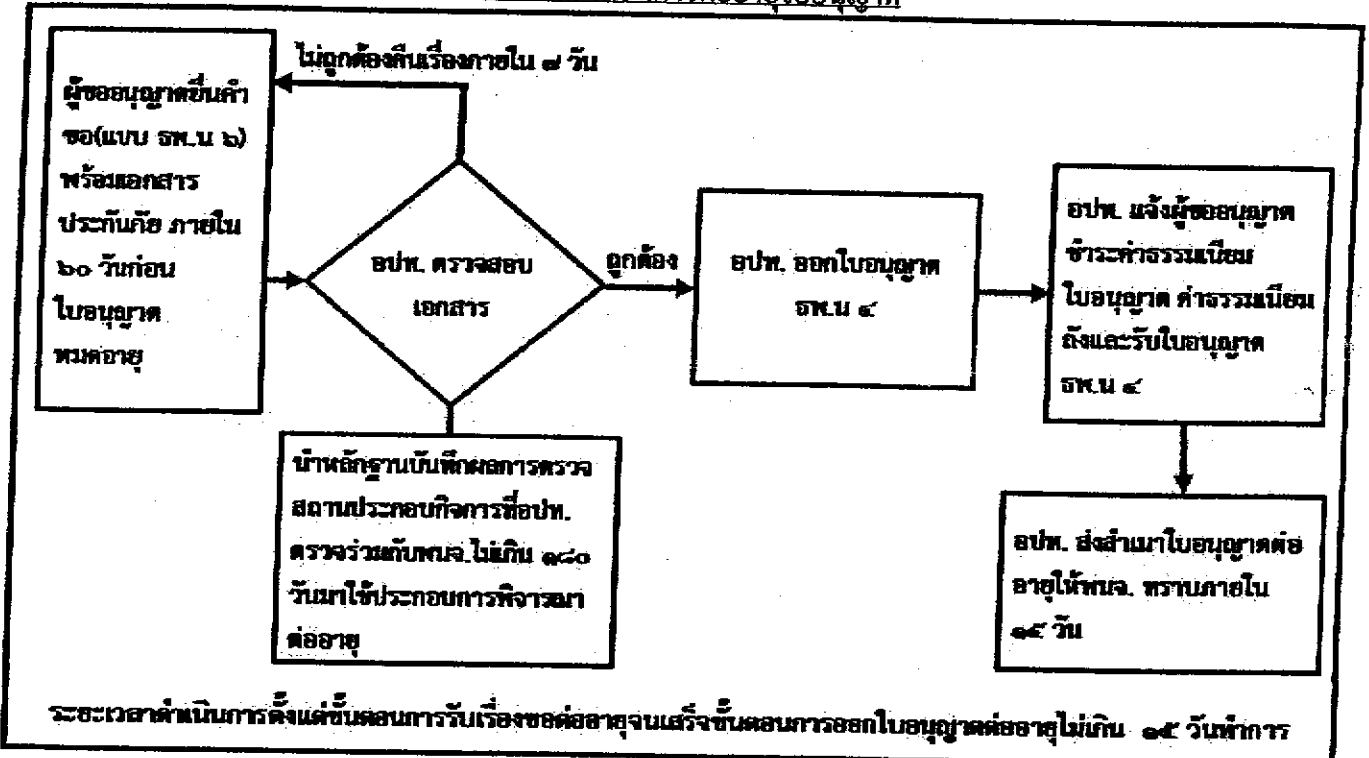
ไม่ถูกต้อง แจ้งข้อขัดข้องเพื่อให้ผู้ขออนุญาตแก้ไข

ถูกต้อง อปท. พิจารณาออกใบอนุญาตและเรียกเก็บค่าธรรมเนียม

๔.๒.๓ ระยะเวลาการดำเนินการ ต้องไม่เกิน ๑๕ วันทำการ

๔.๒.๔ อปท. ส่งสำเนาใบอนุญาตให้ สำนักงานพลังงานจังหวัด/กรมธุรกิจพลังงาน ภายใน ๑๕ วัน

แผนผังขั้นตอนการต่ออายุใบอนุญาต

๕. การแก้ไขเปลี่ยนแปลงสถานที่ประกอบกิจการควบคุมประเภทที่ ๓

๕.๑ การแก้ไขเปลี่ยนแปลงกระทำในทำนองเดียวกันกับการขออนุญาตใหม่

๕.๒ กรณีไม่มีการแก้ไขถังเก็บน้ำมัน ระบบจ่าย ท่อและอุปกรณ์ ไม่ต้องดำเนินการทดสอบระบบความปลอดภัย

๖. การโอนใบอนุญาตประกอบกิจการควบคุมประเภทที่ ๓

๖.๑ ผู้ขออนุญาตยื่นคำขอตามแบบ จพ.น ๘ ต่อ อปท.

๖.๒ อปท. ตรวจสอบเอกสารหลักฐานตามแบบ จพ.น ๘

ไม่ถูกต้อง คืนเรื่องแก่ผู้ยื่นคำขอ ภายใน ๗ วัน

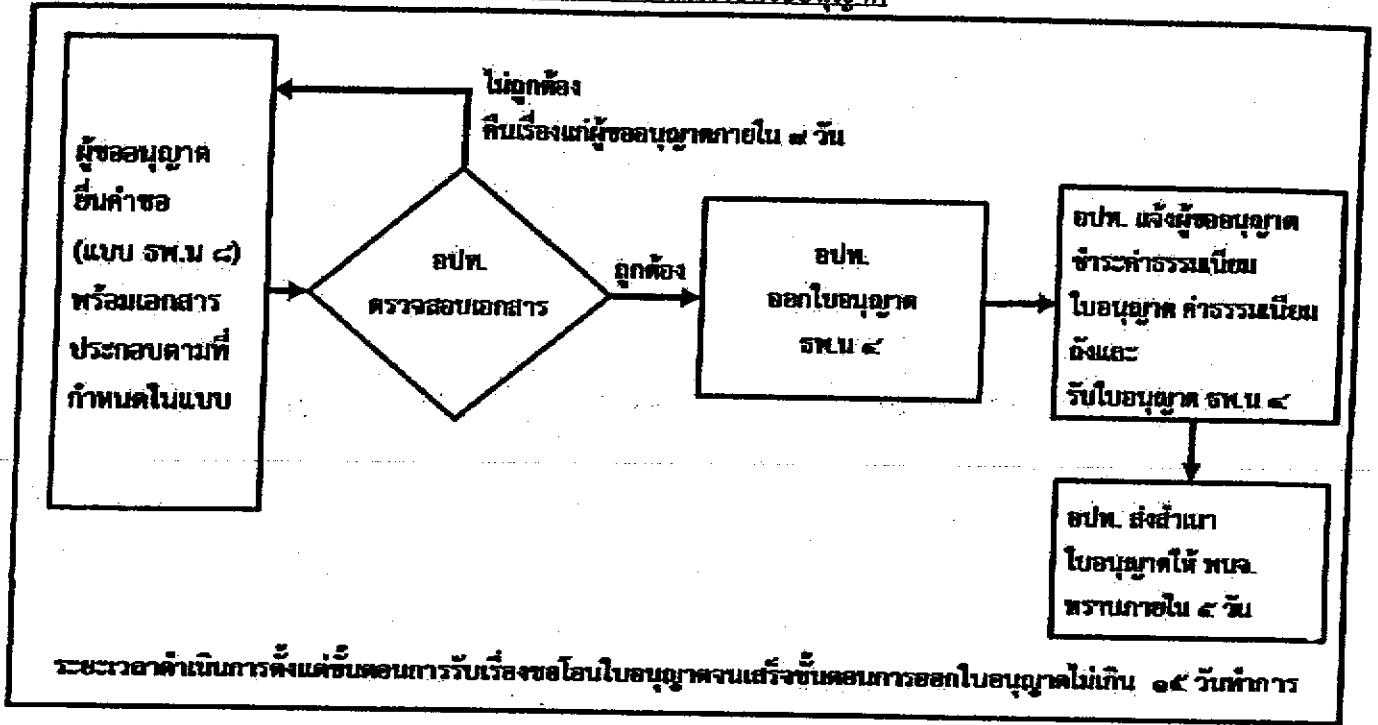
ถูกต้อง ให้พิจารณาออกใบอนุญาตและเรียกเก็บค่าธรรมเนียม

๖.๓ ระยะเวลาการดำเนินการ ต้องไม่เกิน ๑๕ วันทำการ

๖.๔ อปท. ส่งสำเนาใบอนุญาตให้สำนักงานพลังงานจังหวัด ภายใน ๕ วัน

แผนผังขั้นตอนการโอนใบอนุญาต

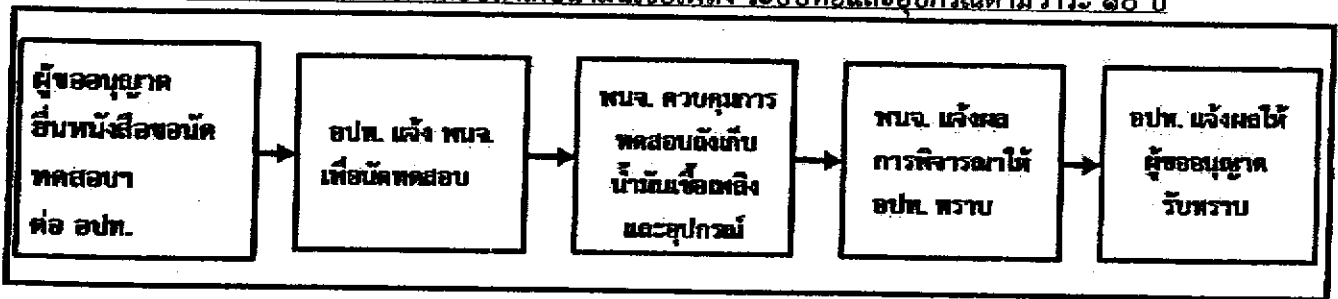
๗. การทดสอบและตรวจสอบถังเก็บน้ำมันเชื้อเพลิงระบบจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิง ระบบท่อและอุปกรณ์ตามวาระ

๗.๑ ผู้ขออนุญาตประกอบการครบ ๑๐ ปี ให้แจ้งต่อ อปท. เพื่อขอทดสอบและตรวจสอบถัง

๗.๒ อปท. แจ้งสำนักงานพลังงานจังหวัด/กรมธุรกิจพลังงาน เพื่อส่งเจ้าหน้าที่ไปควบคุมการทดสอบและตรวจสอบ

๗.๓ สำนักงานพลังงานจังหวัด/กรมธุรกิจพลังงาน ส่งเจ้าหน้าที่ไปควบคุมการทดสอบถังเก็บน้ำมันเชื้อเพลิง ระบบท่อและอุปกรณ์ แล้วแจ้งผลการพิจารณาให้ อปท. ทราบ เพื่อแจ้งต่อไปยังผู้ขออนุญาต

แผนผังขั้นตอนการทดสอบถังเก็บน้ำมันเชื้อเพลิง ระบบท่อและอุปกรณ์ตามวาระ ๑๐ ปี

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เรื่อง การมอบอำนาจการเป็นผู้อนุญาตตามพระราชบัญญัติควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง

พ.ศ. ๒๕๕๒

กรมธุรกิจพลังงานได้มีหนังสือ ที่ พน ๐๔๐๖/๓๔๐๗ ลงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๓ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า สำนักงานเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดมีหนังสือขอหารือกรมธุรกิจพลังงาน เรื่อง แนวทางปฏิบัติการกิจการควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง ในประเด็นข้อหารือที่ ๗ เรื่องการลงนามเป็นผู้อนุญาต กรณีนายกเทศมนตรีสามารถมอบอำนาจให้รองนายกเทศมนตรีปฏิบัติราชการแทนนายกเทศมนตรีเป็นผู้มีอำนาจในการลงนามเป็นผู้อนุญาต ในกรณีที่ได้มีการรักษาราชการแทนนายกเทศมนตรีได้หรือไม่ กรมธุรกิจพลังงานได้พิจารณาข้อหารือดังกล่าวแล้วปรากฏว่า ตามข้อ ๔ ของประกาศกรมธุรกิจพลังงาน เรื่อง การถ่ายโอนกิจการกิจการควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิงตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนดให้อธิบดีกรมธุรกิจพลังงานมอบอำนาจการเป็นผู้อนุญาตตามพระราชบัญญัติควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๔๒ ให้ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามที่กำหนดเป็นผู้มีอำนาจในการเป็นผู้อนุญาต จึงเห็นว่าไม่สามารถมอบอำนาจต่อได้ แต่พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๔๔ วรรคสาม บัญญัติไว้ว่า อำนาจในการสั่ง การอนุญาต การอนุมัติ หรือการปฏิบัติราชการที่นายกเทศมนตรีจะพึงปฏิบัติหรือดำเนินการตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อบัญญัติ เทศบัญญัติ หรือคำสั่งใด หรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องใด ถ้ากฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อบัญญัติ เทศบัญญัติ หรือคำสั่งนั้น หรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องนั้นไม่ได้กำหนดในเรื่องการมอบอำนาจไว้เป็นอย่างอื่น นายกเทศมนตรีอาจมอบอำนาจโดยทำเป็นหนังสือให้รองนายกเทศมนตรีเป็นผู้ปฏิบัติราชการแทนนายกเทศมนตรีก็ได้...

กรมธุรกิจพลังงานจึงขอหารือว่า นายกเทศมนตรีเมืองร้อยเอ็ดสามารถมอบอำนาจให้รองนายกเทศมนตรีปฏิบัติราชการแทนนายกเทศมนตรีเป็นผู้มีอำนาจในการลงนามเป็นผู้อนุญาต ในกรณีที่ได้มีการรักษาราชการแทนนายกเทศมนตรีได้หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้พิจารณาข้อหารือของกรมธุรกิจพลังงาน โดยมีผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีและสำนักงาน ก.พ.ร.) ผู้แทนกระทรวงพลังงาน (สำนักงานปลัดกระทรวงและกรมธุรกิจพลังงาน) ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น) และผู้แทนเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดเป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว เห็นว่า ตามมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๔๒ บัญญัติบทนิยามคำว่า ผู้อนุญาต หมายความว่า

อธิบดีกรมธุรกิจพลังงานหรือผู้ซึ่งอธิบดีกรมธุรกิจพลังงานมอบหมาย จากบทนิยามดังกล่าว ผู้อนุญาตจึงได้แก่ อธิบดีกรมธุรกิจพลังงานคนหนึ่ง และบุคคลซึ่งอธิบดีกรมธุรกิจพลังงานมอบหมายอีกคนหนึ่ง เมื่อมีการมอบหมายให้บุคคลใดแล้ว บุคคลนั้นย่อมเป็น ผู้อนุญาต เช่นเดียวกับอธิบดีกรมธุรกิจพลังงาน มิใช่เป็นการ มอบอำนาจ ที่เป็นการให้ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นปฏิบัติราชการแทนเจ้าของอำนาจ การที่อธิบดีกรมธุรกิจพลังงานออกประกาศกรมธุรกิจพลังงาน เรื่อง การถ่ายโอนภารกิจงานควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิงตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ พ.ศ. ๒๕๕๒ และได้กำหนดไว้ในข้อ ๕^๒ โดยใช้คำว่า อธิบดีกรมธุรกิจพลังงานมอบอำนาจการเป็นผู้อนุญาต แต่ในบทอาศัยอำนาจ^๓ ของประกาศฯ กำหนดว่าได้ออกโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔ วรรคเก้า แห่งพระราชบัญญัติควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๕๒ (ซึ่งคงมุ่งหมายถึงบทนิยามคำว่า ผู้อนุญาต) ผลแห่งประกาศฯ จึงเป็นการ มอบหมาย ตามบทนิยามดังกล่าวนั่นเอง มิใช่เป็นการมอบอำนาจแต่อย่างใด เมื่อได้รับมอบหมายแล้วนายกเทศมนตรีหรือผู้บริหารท้องถิ่นย่อมเป็น ผู้อนุญาต ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิงโดยตนเอง และโดยที่งานควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิงเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการรักษาความสงบเรียบร้อย การส่งเสริมและสนับสนุนการป้องกันและรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินตามมาตรา ๑๖ (๓๐)^๔ และมาตรา ๑๘^๕ แห่งพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๒ จึงอยู่ในอำนาจและหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะรับมอบหมายจากอธิบดีกรมธุรกิจพลังงานได้ เมื่อผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอยู่ในฐานะเป็นผู้อนุญาต จึงเป็นเจ้าของอำนาจที่จะมอบอำนาจให้ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นปฏิบัติราชการแทนได้

ตามข้อเท็จจริงที่หารือ นายกเทศมนตรีเมืองร้อยเอ็ดเป็นผู้รับมอบหมายการเป็นผู้อนุญาตจากอธิบดีกรมธุรกิจพลังงาน จึงสามารถมอบอำนาจการเป็นผู้อนุญาตให้รองนายกเทศมนตรีเมืองร้อยเอ็ดได้ตามมาตรา ๔๘ วิสติ^๖ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๔๓

อนึ่ง คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) มีข้อสังเกตว่า ข้อ ๕^๒ ของประกาศกรมธุรกิจพลังงานฯ ไม่ได้กำหนดให้ชัดเจนว่าผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้อนุญาตในภารกิจงานควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิงเรื่องใดบ้าง ส่วนภารกิจงานควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิงที่กำหนดไว้ในข้อ ๓^๔ ของประกาศกรมธุรกิจพลังงานฯ ก็ไม่มีความเชื่อมโยงกับการมอบหมายตามข้อ ๕^๒ จึงอาจทำให้ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้าใจว่าเป็นผู้อนุญาตในกิจการที่ต้องขอรับใบอนุญาตทั้งหมดตามพระราชบัญญัติควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๕๒ ได้ หากกรมธุรกิจพลังงานมิได้มีความประสงค์เช่นนั้น ก็สมควรแก้ไขประกาศดังกล่าวเสียให้ชัดเจน

(ลงชื่อ) พรทิพย์ จਾਲะ

(คุณพรทิพย์ จาละ)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

กันยายน ๒๕๕๓

ส่งพร้อมหนังสือ ที่ นร ๐๙๐๑/๐๙๒๐ ลงวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๕๓ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการ
กฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๒) มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

ฯลฯ

ฯลฯ

ผู้อนุญาต หมายความว่า อธิบดีกรมธุรกิจพลังงานหรือผู้ซึ่งอธิบดีกรมธุรกิจพลังงานมอบหมาย

ฯลฯ

ฯลฯ

๒) ข้อ ๔ อธิบดีกรมธุรกิจพลังงานมอบอำนาจการเป็นผู้อนุญาตตามพระราชบัญญัติควบคุมน้ำมัน
เชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๔๒ ให้ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้

(๑) ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครหรือผู้อำนวยการเขตในเขตพื้นที่
กรุงเทพมหานครที่รับผิดชอบ

(๒) นายกเมืองพัทยา ในเขตพื้นที่เมืองพัทยา

(๓) นายกเทศมนตรี ในเขตพื้นที่เทศบาลที่รับผิดชอบ

(๔) นายองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลที่รับผิดชอบ

๒) เพื่อให้การโอนภารกิจงานควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิงตามพระราชบัญญัติควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ.
๒๕๔๒ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ตามแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจ
ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำหนดขอบเขตการถ่ายโอนภารกิจงานด้านควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิงตามพระราชบัญญัติ
ควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๔๒ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔ วรรคเก้า
แห่งพระราชบัญญัติควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง
(ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐ กรมธุรกิจพลังงานจึงออกประกาศ ดังต่อไปนี้

๒) มาตรา ๑๖ ให้เทศบาล เมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจและหน้าที่ในการ
จัดระบบการบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเองดังนี้

ฯลฯ

ฯลฯ

(๓๐) การรักษาความสงบเรียบร้อย การส่งเสริมและสนับสนุนการป้องกันและรักษาความปลอดภัยใน
ชีวิตและทรัพย์สิน

ฯลฯ

ฯลฯ

๒) มาตรา ๑๘ ให้กรุงเทพมหานครมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์
ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเองตามมาตรา ๑๖ และมาตรา ๑๗

๒) มาตรา ๔๘ วิสติ อำนาจหน้าที่ในการสั่งหรือการปฏิบัติราชการของรองนายกเทศมนตรี ให้เป็นไป
ตามที่นายกเทศมนตรีมอบหมาย

ในกรณีที่นายกเทศมนตรีไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้รองนายกเทศมนตรีตามลำดับที่นายกเทศมนตรี
จัดไว้เป็นผู้รักษาราชการแทน ถ้าไม่มีรองนายกเทศมนตรีหรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้ปลัดเทศบาลเป็นผู้รักษาราชการแทน

อำนาจในการสั่ง การอนุญาต การอนุมัติ หรือการปฏิบัติราชการที่นายกเทศมนตรีจะพึงปฏิบัติหรือ
ดำเนินการตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อบัญญัติ เทศบัญญัติ หรือคำสั่งใดหรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่อง
ใด ถ้ากฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อบัญญัติ เทศบัญญัติ หรือคำสั่งนั้น หรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องนั้นไม่ได้

กำหนดในเรื่องการมอบอำนาจไว้เป็นอย่างอื่น นายกเทศมนตรีอาจมอบอำนาจโดยทำเป็นหนังสือให้รองนายกเทศมนตรีเป็นผู้ปฏิบัติราชการแทนนายกเทศมนตรีก็ได้ แต่ถ้ามอบให้ปลัดเทศบาลหรือรองปลัดเทศบาลปฏิบัติราชการแทน ให้ทำเป็นคำสั่งและประกาศให้ประชาชนทราบ

การปฏิบัติราชการแทนนายกเทศมนตรีตามวรรคสาม ต้องกระทำภายใต้การกำกับดูแลและกรอบนโยบายที่นายกเทศมนตรีกำหนดไว้

^{๒๓} โปรดดูเชิงอรรถที่ ๒, ข้างต้น

^{๒๔} ข้อ ๓ กรมธุรกิจพลังงานกำหนดขอบเขตการถ่ายโอนภารกิจและวิธีปฏิบัติงาน ให้แก่กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล ดังต่อไปนี้

(๑) ภารกิจควบคุมประเภทที่ ๑ ได้แก่ การตรวจตราสถานประกอบกิจการ

(๒) ภารกิจควบคุมประเภทที่ ๒ ได้แก่ การรับแจ้งการประกอบกิจการและการตรวจตราสถาน

ประกอบกิจการ

(๓) ภารกิจควบคุมประเภทที่ ๓ ได้แก่ การอนุญาตประกอบกิจการและการตรวจตราสถานประกอบ

กิจการเฉพาะสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิง ยกเว้นประเภท ฉ

ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไขที่กำหนดท้ายประกาศนี้

^{๒๕} โปรดดูเชิงอรรถที่ ๒, ข้างต้น